

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 2. Vtrum voluntas moueatur necessario à suo obiecto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

est esse determinatum ad vnum. Et prouenit hic modus ex imperfecta rationis consideratione, vel ex ea quâ bonum solum consideratur vt conueniens, malum vt disconueniens absque circumstantijs.

Lucta Christi in horto.

Vterque modus patuit in Christo, dum oraret in horto. Nam voluntas eius, vt natura, amabat vitam, & horrebat mortem: vt voluntas vero, acceptabat mortem, & contemnebat vitam.

Vna Anima æquiualeat toti vniuerso corpore.

Notanda est Tertiò Responso. D. Thomæ ad Tertium: ex qua rectè colligit Caietanus vnam animam æquiualeat toti vniuerso corpore: quia totius illius perfectionis, sublimiori modo, nempe secundum esse intelligibile considerata, est capax; & voluntas ad totam illam inclinatur.

ARTICVLVS II.

Vtrum voluntas moueatur necessariò à suo obiecto.

3 **N**Otandum est, Non hic quæri vtrum obiectum habeat aliquam efficientiam in voluntatem, vt Caiet. exponit. Hoc enim satis patet ex q. 9. a. 1. & 3. Sed vtrum proposito obiecto, voluntas in illud rapiatur necessariò,

Respondetur duabus Conclusionibus.

Prima, Voluntas à nullo obiecto mouetur necessariò secundum exercitium actus. Intellige in hac vita. Est communis sententia Doctorum. Vide Scot. in 4. d. 49. q. 10.

Probatur Primò, Ratione D. Thomæ, Quia possumus à quouis obiecto cogitationem auertere, ac proinde actu non amare. Sed hæc ratio non est sufficiens; quia non probat voluntatem non moueri necessariò ab obiecto, perseuerante apprehensione intellectus; sed solum eatenus non necessariò moueri, quatenus est in eius potestate apprehensionem intellectus tollere.

Voluntas à nullo obiecto in hac vita necessariò patitur.

Secundò igitur probatur, Quia experimur dum cogitamus de quouis obiecto, v. g. de beatitudine, voluntatem nostram non necessariò ferri in illius amorem, sed posse cohiberi. Quamuis Durandus in 4. d. 49. q. 8. n. 18. putet voluntatem necessariò moueri ad quamdam imperfectam volitionem beatitudinis, dum illa intellectu apprehenditur. Sed est contra experientiam; facile enim cohibemus omnem affectum. Et ratio est, quia quantumuis magnum sit bonum, quod in hac vita mente concipimus; semper tamen possumus iudicare non esse nobis vtile, vel commodum, vel opportunum, vel saltem necessarium illud hic & nunc amare: & consequenter voluntas non necessitatur ad exercitium actus. Sicut enim voluntas non necessitatur ad speciem actus, quando circa obiectum potest considerare aliquam rationem disconuenientis, v. g. quod impediatur aliud bonum, vel certè quod non sit necessarium ad bene esse: ita etiam non necessitatur ad exercitium actus, quando circa exercitium ipsum potest apprehendere aliquam rationem disconuenientiam, vel non necessariam.

4 Solummodo obiecto.

Dices Primò, In primis motibus, qui apprehenso obiecto necessariò excitantur, non solum in appetitu inferiori, sed etiam in voluntate est vera necessitas: ergo voluntas aliquando mouetur necessariò ad exercitium actus ab obiecto.

Respondeo nos hic loqui de obiecto, quod perfecta rationis consideratione proponitur: hoc enim numquam in hac vita necessariò mouet ad exercitium actus. Perfecta autem consideratione tunc proponitur, quando considerantur eius conditiones, non solum vt est conueniens, sed etiam vt est non conueniens, aut non necessarium, saltem hic & nunc. Sicut optimè explicat D. Thomas, & patet ex suprâ dictis. q. 6. a. 2. Dum igitur ratio non satis sibi præsens, apprehendit rem solum vt conuenientem, non valens tunc temporis eam considerare, vt non conuenientem, aut non necessariam; voluntas necessariò in illam fertur, sed simplici & inefficaci affectu.

Voluntas mouetur sãpè necessariò simplici affectu.

Dices Secundò, Intellectus, dum ei proponitur principium aliquod per se notum, non potest suspendere iudicium; ergo nec voluntas proposito sine poterit sustinere affectum.

Consequentia probatur, Quia sicut intellectus se habet ad prima principia, ita voluntas se habet ad finem, præsertim vltimum.

Respondet D. Thomas in respon. ad secundum, sed satis obscure.

Clariùs responderi potest, negando consequentiam. Tum quia intellectus non est formaliter liber, sicut voluntas: tum quia intellectui principium non est satis propositum, nisi apprehendat perfectè extrema: atqui assensus principij vel nihil est aliud quàm perfectè extremorum apprehensio; vel certè intrinsecè ex illa apprehensione oritur: vnde non est mirum, quòd intellectus apprehensio extremis, non possit sustinere iudicium. At volitio non sic oritur ex intellectu, seu ex propositione obiecti.

Ad confirmationem. Comparatio illa inter intellectum & voluntatem non est facienda ratione libertatis, sed ratione aliarum conditionum: nempe, quòd sicut intellectus assentitur principijs propter seipsa, non ob alia principia; ita voluntas amet finem propter seipsam, non ob alium finem. Et sicut assensus principiorum est causa, cur assentiamur conclusioni; ita amor finis sit causa, cur amplectamur media.

Secunda Concl. D. Thomæ. Voluntas necessariò mouetur ab aliquo obiecto ad speciem actus. Patet ex d. a. 1. Vtrum verò voluntas in altera vita ab aliquo obiecto necessariò moueatur ad exercitium, dictum est suprâ tract. de Beatitudine q. 4. a. 4.

ARTICVLVS III.

Vtrum Voluntas necessariò moueatur ab appetitu inferiore, seu à passionibus?

Respondetur duabus Conclusionibus.

Prima, si passio rationis vsus profus impediatur, voluntas necessariò mouetur. Patet in amentibus. Ratio est, quia tunc intellectus non potest rem apprehendere cum indifferentiâ, sed solum sub vnâ ratione: ita enim apprehendit consentaneam, vt non possit aduertere rationes, cur sit dissentanea; & ita apprehendit dissentaneam, vt in illa nullam possit videre rationem consentaneam. Ac proinde necessariò amat, vel necessariò odit.

Quid fiat, si passio profus impediatur vsus rationis.

Secunda